

Mgławica podobna do krowy morskiej

26 stycznia 2013

Amerykańskie National Radio Astronomy Observatory (NRAO) opublikowało najnowsze zdjęcie pozostałości po supernowej uzyskane za pomocą sieci radioteleskopów Very Large Array (VLA). Obiekt ma kształt do złudzenia przypominający krowę morską.

Obserwowany obiekt nosi symbol W50, co oznacza, że jest pięćdziesiątym radioźródłem w katalogu Westerhouta, opracowanym w 1958 roku przez duńskiego astronoma Garta Westerhouta. W50 otrzymał jednak także bardziej przyjazną nazwę. Gdy obraz tej pozostałości po supernowej dotarł do biura dyrektora NRAO, jego asystentka Heidi Winter zauważyła podobieństwo do stworzeń morskich znanych jako „krowy morskie”, występujących w ciepłych wodach w południowo-wschodnich rejonach Stanów Zjednoczonych.

Krowy morskie z Florydy są całkiem spore, mierzą przeciętnie po trzy metry i ważą po 450 kilogramów. Codziennie spędzają do ośmiu godzin zjadając morskie rośliny, a pozostałą część dnia odpoczywają, często leżąc na plecach z płetwami skrzyżowanymi na swoich dużych brzuchach, czyli w pozycji bardzo przypominającej widok pozostałości po supernowej W50.

W50 jest największą pozostałością po supernowej spośród obiektów tego typu obserwowanych przez VLA, jego średnica to 700 lat świetlnych, a na niebie ma aż dwa stopnie katowe, czyli tyle, ile cztery pełne tarcze Księżyca. Powstała w wyniku wybuchu supernowej odległej od nas o 18 tysięcy lat. Eksplozja nastąpiła około 20 tysięcy lat temu.

We wnętrzu obiektu znajduje się prawdopodobnie układ podwójny złożony z czarnej dziury oraz gwiazdy. Czarna dziura wysysa gaz ze swojej towarzyszki, a zabierana materia tworzy dysk

wokół czarnej dziury. Dysk i czarna dziura tworzą silne pola magnetyczne, które rozpędza naładowane cząstki do prędkości bliskich prędkości światła. System świeci jasno w zakresie radiowym i rentgenowskim i znany jest jako mikrokwazar SS433.

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)